

FRAMÅTLUTADE ÖREBRO

Kristdemokraternas förslag till
Övergripande strategier och budget
för Örebro kommun 2025

K
D

ÖREBRO

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning	1
Tabell med neddragningar och satsningar	2
EKONOMISKA STRATEGIER:.....	3
DET HÄLSOSAMMA ÅLDРАНDET	4
ETT FRODIGT NÄRINGSLIV	6
OMSORG OM MEDMÄNNISKAN	7
Trygghet och socialt ansvar	7
Funka olika	8
SAMHÄLLSBYGGNAD/SAMHÄLLSPLANERING	8
En levande landsbygd.....	9
Integration	10
Kultur och fritid.....	11
Miljö och klimat	12
Civila samhället.....	13
FAMILJEN, BARN, UNGA OCH SKOLAN.....	14
Förskolan.....	14
Grundskolan	15
Gymnasieskolan.....	16
Ekonomiska ramar	17
Resultatbudget.....	17
Driftbudgetramar	18
Driftbudgetförändringar.....	18
Ägardirektiv	27
Investeringar	28

INLEDNING

”En framåtlutad kommun med puls och levande landsbygd”

Örebro har stor potential och dragningskraft som motor i hela regionen. Senaste årtiondena har vi haft en dynamisk tillväxt, både i antal invånare och hos näringslivet. Den växande staden kräver ny verksamhetsmark och fler bostäder vilket är positivt, men också kostsamt och skapar målkonflikter med jordbruks- och skogsmark. Därför måste vi bygga på höjden, förtäta och låta staden pulsera parallellt som satsningar görs vid stadens utkant och i de mindre tätorterna med *trädgårdsstäder*.

Befolkningstakten har nu saktat in något. Det är oroande att barnafödandet minskar, likaså elevantalet i grundskolan. Gymnasieeleverna ökar dock några år till och även antalet seniorer. Försörjningskvoten, dvs antalet arbetande personer som ska försörja övriga, minskar och därför är det mycket viktigt att varje person som kan utföra ett arbete också gör det. Vi saknar i dagsläget kompetens inom flera sektorer, exempelvis vård, omsorg, hantverksyrken, IT- och tekniksektorn.

Senaste två årens lågkonjunktur, Rysslands anfallskrig mot Ukraina, terroristangrepp från Hamas mot Israel och kriget i Gaza, skapar oro i omvärlden. Lägg därtill klimathot och risk för extremväder. Vårt inträde i NATO har å ena sidan ökat tryggheten, å andra sidan triggat fientlig aktivitet.

Viss ljusning anas, konjunkturen är på väg upp och kronan stärks. AI öppnar helt nya världar som både fascinerar och skrämmer, samtidigt skapas möjligheter att effektivisera den kommunala förvaltningen. Förväntningar på service från medborgare tenderar att öka från år till år. Vi kan inte fortsätta ge allt till alla som idag, det finns inte pengar nog. Vi måste ha politiker, chefer och medarbetare som står på tårna att göra sitt yttersta för varje skattekrona de förvaltar. Då krävs ett modigt, innovativt ledarskap som vill ligga i framkant tillsammans med forskning, akademi, näringsliv och civilsamhälle, som vågar utmana gamla strukturer och visa kreativitet.

Oron i omvärlden och erfarenheter från pandemin har ökat medvetenheten om beredskap, civilt försvar och självförsörjning av livsmedel. Kriser kan föra med sig något bra, framför allt att inte ta saker för givet och vara mer tacksamma, vilket i sig är hälsosamt.

All denna helhet greppar vi och tar ansvar för i vår budget och politiska plan för 2025.

Kristdemokrati är värderingsdriven politik. De nära, kära relationerna är viktigast, från livets första andetag till det sista. Familjen, släkten, grannskapet, föreningen – de små gemenskaperna är avgörande för vårt välbefinnande och som skydd i orostider. Kristdemokrati är gemenskap och ansvar, omsorg om de utsatta, en etisk kompass och patos för det gemensamma bästa.

Jag vill leva i Kristdemokraternas Örebro!

Susanne Lindholm Henningsson (KD)

Gruppledare och kommunalråd

TABELLER MED SATSNINGAR, VOLYMFÖRDELNINGAR OCH EFFEKTIVISERINGAR

Kristdemokratiska satsningar (mkr)	
Utrymme för satsningar 2024	34,000
Justeringar inför 2024 övergripande	
Avsättning åtgärder underhållsskuld	-30,000
Trivselkassor chefer + Chefs-och ledarskapssatsning	-8,000
Digitaliseringsportfölj	-40,950
Seniorfestival + Sommarvistelse	-3,000
Ung omsorg	-2,000
Öppna en till resursskola	-3,500
Återöppna Haga Bibliotek	-0,050
Socialt företagande	-1,000
Stadsmissionen (porten och härbärke)	-5,000
Fritidsbanken	-1,000
Ställplatser för husbilar	-1,000
Hundrastgårdar	-0,500
Utrymme för satsningar 2025	96,000

Kristdemokratiska volymfördelningar (mkr)	
Justeringar inför 2024 övergripande	
Ökade demografiska behov – Gymnasie-och arbetsmarknadsnämnden	+20,000
KD-satsning – Sociala roteln	+61,800
Minskade demografiska behov - Förskola	-43,000
Minskade demografiska behov – Grundskola	-23,800
KD-satsning – Förskola	+30,000
KD-satsning – Grundskola	+20,000
Volymfördelningar 2025	65,000

Kristdemokratiska neddragningar (mkr)	
Effektiviseringar 2024	34,000
Justeringar inför 2024 övergripande	
3% effektivisering upphandling	+72,000
Riktat effektiviseringsuppdrag kommundirektör	+65,000
Minskad sjukfrånvaro & personalomsättning	+30,000
Mer kontroll på statsbidragsansökningar	+15,000
Effektiviseringsbehov Örebro	-86,000
Effektiviseringar 2025	96,000

EKONOMISKA STRATEGIER

- Örebro kommuns resultat ska uppgå till 1 % av skatteintäkter och generella statsbidrag över planperioden 2025–2028
- Kommundirektören får ett riktat effektiviseringskrav på 65 miljoner.
- Kristdemokraterna gör satsningar för ca 96 miljoner utöver volymkompensationen på 65 miljoner.
- Vi kommer inte att höja skatten.
- Vi vill inrätta ett Ledningsutskott med fokus på styrning, ekonomi och effektiviseringar.

Skillnaden mellan vår budget och majoritetens är 96 miljoner mer i satsningar.

Vår budget bevarar verksamheten samtidigt som vi gör strukturella effektiviseringar på systemnivå för att inte vältra över ”skulder” på kommande generationer.

Detta sker genom att:

- Vi gör en stor investering på **41 miljoner kronor** för att ligga i framkant inom digitalisering, AI och e-tjänster, vilket avlastar verksamheten och medför att mängder av administration, rutiner och utredningar kan automatiseras. Vi lyckas finansiera detta utan att osthyvla på nämnderna.
- Inrätta långsiktig plan för att minska underhållsskulden (gator, belysning, broar, ”potthål”), tillsammans med en satsning på **30 miljoner kronor** för 2025.
- Kommunens upphandlingar, ramavtal och inköp ska effektiviseras med 3%.
- Förskola och grundskola minskar i antal elever. Trots det tillför vi **50 miljoner** som redan finns för volymkompensation, för att öka det förebyggande arbetet och höja måluppfyllelsen.
- Hela det sociala området med Vård och omsorg, Socialtjänst och Funktionsstöd, får ökad budget att fördela. Här tillförs ca **62 miljoner kronor** i volymkompensation tillsammans med specifika satsningar på **5 miljoner kronor**.
- Skapa struktur för ansökan av statsbidrag, idag missar vi många miljoner årligen.
- Stärk chefs- och ledarskapet genom riktade satsningar på **8 miljoner kronor** och förebygg personalsättning vilket sparar miljoner.
- Minska genomsnittliga korttidssjukfrånvaron med minst en halvdag vilket sparar **20 miljoner kronor**.
- Kommunala lokaler ska användas maximalt för bästa resursutnyttjande.
- Fler verksamheter ska drivas i intraprenadform, vilket ökar ansvar för ekonomin.

DET HÄLSOSAMMA ÅLDRANDET

- EXISTENTIELL HÄLSA - BOENDE - TILLGÄNGLIGHET - HÄLSOSAM LIVSSTIL

Varje människa är unik och värdefull för sin egen skull. Människovärdet beror inte på ålder eller förmåga. Åldrandet är ett naturligt flöde från den dagen vi föds. När vi väl pensioneras återstår för många av oss kanske 20–40 år av livet. Vi åldras – alltså lever vi! Livserfarenhet och seniorkraft bygger ett stabilare och socialt tryggare samhälle, över generationsgränser.

Varje medborgare i Örebro kommun ska ha möjlighet att åldras på ett tryggt, hälsosamt och värdigt sätt. Om vårdbehov uppkommer ska service, vård och omsorg vara tillgänglig och ges utifrån en helhetssyn på den enskilde. Hänsyn ska tas till både människans existentiella och materiella behov.

En stor öppenhet måste finnas för att olika former av vård och omsorg ska bedrivas i både privat och offentlig regi. Respekt, integritet och självbestämmande måste genomsyra förhållningssättet. Valfrihet ska därför präglade utformningen av service, vård och omsorg.

En stor utmaning framåt är att för få väljer att arbeta inom äldreomsorgen. Därför vill vi starta ett aktivt och innovativt arbete för att få fler unga att välja omsorgsycket, där en modell är "Ung omsorg". Vi vill ge medarbetare större ansvar genom självstyrande enheter över begränsad geografisk yta och avlasta utbildad vårdpersonal från städ och service. Det ger högre status i yrket, positiv social kontroll och färre besökare i hemmet. En tryggare hemtjänst.

EXISTENTIELL HÄLSA

1. **Värderingsdriven äldreomsorg** med fokus på det friska åldrandet. Ett vänligt, respektfullt bemötande kostar inget och kan resultera i "mirakel".
 2. **Kommunal handlingsplan mot ofrivillig ensamhet**. Ska utvecklas i nära samarbete med civilsamhället för att öka känslan av meningsfullhet och gemenskap.
 3. **Aktivt motverka åldersdiskriminering** och se seniorer som en resurs. Göra det möjligt inom kommunens regi att arbeta längre genom olika löneförmåner. Trappa ned stegvis i arbetstid efter ett långt arbetsliv vilket kompenseras genom lägre arbetsgivaravgift.
- Utöka samarbetet med volontärer i omsorgen.
 - Aktivitetssamordnare och seniorlotsar för både landsbygd och tätort, i synnerhet de stora bostadsområdena.
 - Återskapa Sommarvistelse för 80+ oavsett om man har hemtjänst eller inte.
 - Skapa modell för seniorer att kunna hjälpa till i skolan och förskolan.
 - Inför *Ung omsorg*, en framgångsrik modell där högstadielärover jobbar med "guldanten" för seniorer. På så vis sänks trösklarna till att i framtiden välja vårdyrket.

BOENDE

1. **Skapa varierade boendeformer** för åldrandets olika skeden, både lantligt och centralt.
 2. **Välj vem som utför hemtjänst i hemmet**, om det är kommunen eller alternativ aktör.
 3. **Minska antalet personer från hemtjänsten** som besöker ditt hem under en period på två veckor för ökad kontinuitet. Ditt hem är "din borg", här bestämmer du.
- Verka för småskalighet och att kunna bo kvar på landsbygden även då vårdbehovet ökar.
 - Krav på bättre svenska för personalen.
 - Äldreboendegaranti över 85 år.
 - Tillgång till luftkonditionering och internet på vård- och omsorgsboenden.
 - Ökad grundbemanning som minskar antalet timvikarier ger mer trygghet, kontinuitet och bättre arbetsmiljö.
 - Ökat ansvar och flexibilitet för medarbetare genom självstyrande enheter.
 - Bygg boenden som stimulerar generationsmöten.

TILLGÄNGLIGHET

1. **Erbjud seniorer att låna ett "IT-snille" eller en "Fixarfrasse"** gärna i samarbete med civilsamhället.
 2. **Förebygg välfärdsbrott och bedrägerier** mot seniorer genom nära samarbete med särskilt utsedda poliser.
 3. **Satsning på välfärdsteknik** som underlättar självständigt liv.
- Personal ska hjälpa till med hörsel- och synhjälpmedel samt putsa glasögon.
 - Se över möjlighet att åter starta Seniorfestivaler.

HÄLSOSAM LIVSSTIL

1. **Erbjuda "Hälsosamtal" för seniorer** i samverkan med Primärvården/Nära vård, även om man inte behöver hemtjänst.
 2. **Organisera utbud** av kultur, upplevelser, resor och idrottsevenemang anpassat för seniorer.
 3. **Motverka undernäring** samt ge möjlighet att äta lunch på utvalda kommunala skolmatsalar.
- Ökad medicinsk kompetens inom gerontologi* och geriatrik*.
 - Om möjligt inför kommunal läkare inom äldreomsorgen (statlig utredning pågår).
 - Frivilligt vaccinpaket för seniorer.

**Gerontologi: läran om det normala fysiska, psykiska och sociala åldrandet och om de åldersrelaterade förändringar som sker hos människan. *Geriatrik: läran om orsaker, symtom, diagnos och behandling av sjukdomar hos äldre.*

ETT FRODIGT NÄRINGS LIV

- Näringsliv, företag och arbetsmarknad

En livskraftig kommun kännetecknas av ett växande och frodigt näringsliv. Det ska vara lätt och attraktivt att driva företag. Kommunen ska göra sitt yttersta för att ge god service, snabb och rättssäker tillståndsgivning och kommunens anställda bör "andas" förståelse och respekt för entreprenörskapet. Det är här de flesta jobben skapas, och därmed grunden för samhällets välbefinnande och välfärd. Entreprenörskap i skolan ska vara obligatoriskt och Ung Företagsamhet ska erbjudas på samtliga gymnasie- och grundskolor.

Riktlinjer för parkering, restaurang- och caféverksamhet samt utveckling av besöksnäring ska ske i nära dialog med berörda. Regelverket måste vara logiskt och väl förankrat hos näringsidkarna. Tillgänglighet med korttidsparkeringar i centrum och trygghetsfrågor är viktiga för att få en pulserande och attraktiv innerstad. Kommunen är till för sina medborgare, inte tvärtom!

Besöksnäringen, naturturism och arenorna för större arrangemang har stor potential att öka besöken utifrån. Kommunen med sina bolag ska i nära dialog med näringslivet möjliggöra fler evenemang och möten.

Kommunen ska genom upphandlingar möjliggöra för mer lokalproducerat.

Kristdemokraternas syn på kommunala bolag är pragmatisk, det vill säga att de ska röra sig på en öppen marknad, inte konkurrera ut övriga näringslivet och har existensberättigande om de tjänar kommunens medborgare på ett effektivt sätt.

Kommunen ska aktivt skapa förutsättningar för nya etableringar, samt vara aktiv i kluster för innovation och forskning tillsammans med universitetet och näringslivet.

Företagen ska kunna hitta rätt kompetens i samarbete med både fristående utbildningsaktörer och kommunens Yrkesutbildningscenter.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Inför Ung Företagsamhet på samtliga gymnasie- och grundskolor.
- Konsekvensanalys på alla politiska beslut som berör näringslivet.
- Örebro kommun ska värna och utveckla valfriheten, utmaningsrätten och LOV - lagen om valfrihet.
- Dialogforum ska hållas regelbundet med olika branscher för att lyssna in företagens behov och åsikter. Tillväxtrådet är en sådan men som behöver reformeras.
- Örebro kommun ska utveckla arbetet med upphandling för lokalproducerat. Sociala krav vid upphandlingar ska även fortsätta, så att fler långtidsarbetslösa och personer med funktionsvariation får möjlighet till jobb.
- Verka för socialt företagande inom Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden i nära samverkan med kommunens behov.
- En serviceinriktad myndighetsutövning för kundens bästa med mindre regelkrångel inom kommunens rådighet.
- Bevara och höj ambitionen i Nöjd Kund Index – NKI – till lägst 75 men med mål över 80 och att ligga bland de tre bästa i NKI-mätningen bland landets jämförbara kommuner.

OMSORG OM MEDMÄNNISKAN

- DEN SOCIALA RÖSTEN - INTEGRATION - FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Alla barn ska bli sedda. När familjen och närmaste omgivning inte orkar, behöver barnomsorg och skola kompensera tillsammans med fritidsaktiviteter och föreningsliv. *Det är lättare att bygga trygga barn än att laga trasiga vuxna!* Därför är familjestöd och förebyggande arbete allra viktigast. Kristdemokraterna är familjepartiet och har alltid familjens välmående i centrum. Trygga familjer skapar trygga barn som i sin tur skapar ett tryggare samhälle.

Vi tror att civilsamhällets engagemang alltmer behövs. Människor mår bättre om vi får bidra till något meningsfullt, i gemenskap med andra. Därför vill vi att det på kommunens hemsida finns möjlighet att enkelt både annonsera och söka efter volontärtjänster.

TRYGGHET OCH SOCIALT ANSVAR

För att vända den oroande trenden i Sverige och Örebro behöver det vidtas flera åtgärder.

Vi behöver definiera och avslöja bidragsfusk och arbetslivskriminalitet samt gå i takt med övriga myndigheter som nu går samman kring detta. Välfärds-kriminaliteten måste knäckas.

Trygghetskameror, ordningsvakter och god samverkan med polis är prioriterat. Vi måste agera med tidiga insatser för barn och familj när vi upptäcker gränsöverskridande beteenden vilket ska få konsekvenser. Samhället har varit naivt och alltför tillåtande länge nog.

Örebro kommun har efter kartläggning visat sig ha fler i akut hemlöshet än vi trott. Strategin mot hemlöshet måste snarast verkställas genom exempelvis mer stöd till *Bostad först* och *Stadsmissionen*. I vår budget ger vi mer pengar till Stadsmissionens verksamhet "Porten" så att de kan hålla öppet hela dagarna för ökad trygghet i centrum samt för att kunna erbjuda olika typen av härbärgen för hemlösa.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Kommunen ska underlätta för civilsamhällets möjligheter att driva härbärge.
- Kommunens utredningsgrupp för eventuella bidragsfusk ska fortsätta att säkerställa att våra skattemedel ska gå till de som allra mest behöver dem.
- Örebro kommun ska verka för fler trygghetskameror där behov finns.
- Ge ökat stöd till Stadsmissionen för att utöka öppettiderna på Porten.
- Det narkotikateam som nyligen startats ska fortsätta tillsammans med övrigt trygghetsarbete som tagit form sedan valet 2022.
- Det ska vara enkelt att annonsera och söka efter volontärer på kommunens hemsida.

FUNKA OLIKA

FUNKTIONSNEDSÄTTNINGAR

Kristdemokraterna står för en människosyn som utgår från människans okränkbara värde och att alla människor är olika. Utifrån sina egna villkor ska alla ha rätt till delaktighet i samhället med så jämlika levnadsvillkor som är möjliga.

Vi vill att alla personer som önskar och som har rätt till Daglig verksamhet, ska få möjlighet att utföra den på extern eller företagsansluten plats.

Örebro har en tradition att ge fler bostadsbeslut om grupp- än till servicebostad, trots att fler skulle passa bättre i just serviceboenden. Detta behöver klargöras och anpassas.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Daglig verksamhet bör i högre grad förläggas på externa och företagsanslutna platser.
- Möjliggöra kulturverksamhet för och med personer med funktionsvariation i samarbete med civila samhället, exempelvis Funkismello.
- Örebro kommun ska fortsättningsvis verka för att anställa personer med olika typer av funktionsnedsättningar. Sociala företag bör utvecklas där dessa kan få en anställning.
- Säkerställa att tillräckligt många grupp- och servicebostäder byggs.

SAMHÄLLSBYGGNAD/SAMHÄLLSPLANERING

Örebro ska vara en trygg och attraktiv kommun att leva i, där invånarna själva tar aktiv del i beslutsprocesser och känner sig delaktiga i skapandet av sina närmiljöer.

Hur städer och samhällen planeras och gestaltas spelar stor roll för hur de utvecklas och upplevs. Därför är det av stor vikt att arkitektur och stadsplanering skapar bestående värden och är hållbar socialt, ekologiskt och ekonomiskt. Vi vill att organisationer som ansvarar för folkhälsa finns med i stadsplaneringen, för att ge förutsättningar till fysisk aktivitet.

Trygghetsskapande åtgärder såsom belysning i motionsspår, gångstråk och i tunnlar måste både inventeras och förbättras. Vid samhällsplanering måste synliga och osynliga barriärer mellan människor byggas bort. Människor behöver dela gemensamma ytor och bostadsområden behöver tydligt integrera och samspela med varandra.

Örebro kommun växer och bostadsbyggandet och verksamhetsmark för företagsetableringar behöver fortsatt prioriteras för att möta efterfrågan. I nya bostadsområden ska det finnas olika upplåtelseformer - hyresrätter, bostadsrätter och småhus. Betydligt fler villor eller småhus än idag behöver planläggas och byggas eftersom sju av tio vill bo i småhus. Vi vill prioritera att bygga så kallade trädgårdstäder. Fler ska kunna förverkliga drömmen om att äga sitt eget boende.

Örebro kommun ska arbeta och verka för att fler människor åker kollektivt och att gång- och cykelstråken utvecklas. Underhållet av belysning, VA-anläggningar och konstruktionsbyggnader är kraftigt eftersatt och därför satsar vi i budgeten medel för att beta av underhållsskulden. Kommande generationer ska inte belastas av att vi år efter år skjuter på åtgärder.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Planera för ökad småhusbebyggelse samt byggnation av så kallad trädgårdsstad.
- Tomtkön ska konstrueras så att den återigen upplevs rättvis.
- Tydlig plan som även kommuniceras till medborgarna om hur, var och när underhållet sker av gator, broar, belysning mm, för att arbeta ned underhållsskulden.
- Potthålsgaranti. AI kan användas för att hitta potentiella hål under asfaltsbeläggningen.
- Upphandla extern byggnation av välfärdsfastigheter i högre utsträckning.
- Verka för att fastigheter hos de kommunala bolagen avyttras för att möjliggöra för ökat diversifierat ägande och framtida investeringar.
- Arbetet med fler pendlarparkeringar/mobilitetshubbar ska intensifieras.
- Planen med Citylinjen ska fullföljas.
- Se över parkeringssituationen och inför trafikledningssystem som visar lediga platser.
- Stimulera till stadsnära odling inom kommunala parker och bostadsområden för ökad hållbarhet, förmåga till självförsörjning och ett ökat ansvar för närområdet.

EN LEVANDE LANDSBYGD

Landsbygden är en alldeles nödvändig och viktig del av Örebro kommun. Närhet till natur, småskalighet och den lilla byns attraktivitet ska värnas och utvecklas.

Fler tomter bör tas fram för att underlätta småhusbyggande, särskilt i så kallade *trädgårdsstäder* i de mindre tätorterna exempelvis Garphyttan, Glanshammar, Odensbacken, Stora Mellösa, Vintrosa, med fördel i anslutning till busslinjerna på landsbygden. Örebro kommun ska välkomna barnfamiljer, de ska inte behöva flytta till kranskommuner för att hitta hus eller bygga ett eget.

Lokala utvecklingsråd eller byalag ska stödjas.

Livsmedelsförsörjningen har hamnat i fokus efter torkan 2018, pandemin 2020 och kriget mot Ukraina. Det är av största vikt att lantbruket uppmärksammas och att kommunen i upphandlingar stödjer lokalproducerade varor.

Lantbruket ska framåt omfamnas som en del av näringslivsutvecklingen. Beslut som berör lantbruket bör ske i nära dialog med aktörer som exempelvis LRF.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Verka för att fler småhustomter erbjuds i de mindre tätorterna på landsbygden.
- Öka livsmedelsförsörjningen i samverkan med lantbruksnäringen för att möta behov av svenskproducerad mat, livsmedelslager och beredskap.
- Lätta på krav om ekologisk odling för de lantbrukare som arrenderar kommunal mark.

- Verka för varsamt skogsbruk där biologisk mångfald och koldioxidsänkor säkras.
- Kommunen ska förenkla sina upphandlingar för att underlätta för småodlare att sälja lokalproducerat.
- Kvinnerstaområdet ska utveckla sin potential att vara nav för gröna näringar, beredskap och livsmedelsförsörjning.

INTEGRATION

Kommunen ska präglas av en medmänsklig syn på flyktingar och nysvenskar, välkomna dem till vår samhällsgemenskap och visa tilltro till deras förmåga.

En smidig och effektiv integration ska från första stund ta tillvara drivkraften att lära sig svenska och snarast bli anställningsbar eller starta eget företag. Det är särskilt angeläget att genom samhällsorientering informera om och ställa krav på efterlevnad av lagar och regler, demokrati, normer och värderingar.

Örebro kommun har stort behov av arbetskraft och fler människor kommer att behöva arbeta i vår växande kommun. Varje person med förmåga ska helt enkelt ha någonstans att gå kl 8 på morgonen, till arbete, utbildning eller samhällsnyttig sysselsättning. Därför ska aktivitetsplikt gälla för dem som söker ekonomiskt bistånd.

Örebros bostadsområden behöver bli mer integrerade med varandra och fler områden ska innehålla varierad bebyggelse med blandade upplåtelseformer.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Vägled nysvenskar från dag ett, till egen försörjning genom arbetsmarknadsinsatser, utbildning och aktiviteter.
- SFI behöver reformeras och effektiviseras med bland annat alternativa spår direkt till arbete för dem som har för lång väg att klara språket. Här har vi Kristdemokrater ett eget programförslag med ett 10-tal punkter.
- Inför språkrav på flera av kommunens arbetsplatser för snabbare integrering, service för medborgare och förståelse av det svenska samhället
- Ta tillvara affärsidéer hos nyanlända och utrikesfödda.
- Inför aktivitetsplikt vid försörjningsstöd.
- Sociala företag ska utvecklas och civilsamhället ska vara en självklar del i kommunens integrationsprogram.

KULTUR OCH FRITID

Ett rikt utbud av kultur, fritidsaktiviteter och friluftsliv bidrar till en attraktiv kommun och ett samhälle där det är gott att leva. Kulturen ger mer än det materiella perspektivet, den bidrar till existentiell hälsa och meningsfullhet. Fysisk aktivitet är livsnödvändigt för att motverka fetma hos barn, förebygga psykisk ohälsa och sjukdomar kopplade till stillasittande. Motion är bra för alla och framför allt för den seniora befolkningen för att skjuta fram behovet av och samhällskostnader för vård och omsorg.

Det är inte bara det offentliga som ska säkra detta. Det bör ske i stor utsträckning i samarbete med civilsamhället, ex studieförbund, idrottsföreningar och privata initiativ.

Barn som deltar i kulturella verksamheter likväl som i olika typer av föreningsverksamheter genom livet är mer benägna att engagera sig för samhället och i lägre grad hamna i utanförskap. Barns rätt till kultur är dessutom lagstadgad enligt Barnkonventionen.

Det Fritidskort som Kristdemokraterna i regeringen tar fram, ska snabbt implementeras i Örebro

Open Art är ett gott exempel där kulturen flyttat ut i det offentliga rummet och ska fortsätta. I möjligaste mån bör samarbete och delfinansiering ske med näringslivet.

Vi vill att det kapell i Västernärke som för 20 år sedan skänktes till kommunen och där man redan då hade långt gående planer att flytta det till Wadköping, ska genomföras. Kapellet blir en trevlig förnyelse av det välbesökta utomhusmuséet och kan fyllas med allt från bröllop, dop, fester och musik till historien om frikyrkans utveckling som påverkat vår kommun sedan mitten av 1800-talet.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Fritidskortet ska snabbt implementeras.
- Örebro kommun ska fullfölja planen att flytta ett kapell till Wadköping för att belysa Örebros roll i såväl folkrörelse som frikyrkohistorien och möjliggöra för exempelvis vigslar.
- Verka för fler hundlekplatser i samverkan med föreningslivet.
- Verksamheten El Sistema ska vara kvar.
- Open Art ska vara kvar i samarbete med näringslivet och civilsamhället och mellanåret ska fyllas med annat som gör örebroarna stolta, ex Stadsfestivaler.
- Tegelbruket driver en viktig verksamhet i "Fryshusanda" och ska värnas och samtidigt sprida sina modeller och arbetsmetoder till fler områden och verksamheter.
- Säkerställa att flickor och pojkar ska ha likvärdig tillgång till idrottshallar, halltider och föreningsbidrag.
- I högre utsträckning göra det möjligt för föreningslivet att nyttja kommunala lokaler och anläggningar, för maximalt resursutnyttjande för medborgarna.
- Stärk samverkan med föreningslivet enligt intentionerna i "Överenskommelsen om samverkan i Örebro mellan civilsamhället och kommunen". Det kan exempelvis ske genom att skanna av beslut och förändringar som kan påverka eller till och med utföras av civilsamhället såsom fler IOP:er (Idéburet offentligt partnerskap).
- Värna och utveckla Fritidsbankens verksamhet.
- Återinföra lördagsöppet på Haga bibliotek.

- Motionsspår i de mindre tätorterna bör ha samma bidragsmodell som centralt belägna.
- Forma motionsspår genom centrala delar av Örebro genom att måla linjer på gång- och cykelstråk, genom grönområden osv för att stimulera till motion mitt i centrum.

MILJÖ OCH KLIMAT

Vi ska fortsätta bygga en kommun där skadlig miljöpåverkan minimeras, energin är fossilfri, trafiksystemen är hållbara och där naturresurserna tas tillvara i kretslopp tillsammans med klimatsmarta livsmedel.

Det krävs en aktiv samhällsplanering för att uppnå målet att Örebro kommuns organisation ska vara fossilfri 2030 och hela kommunen fossilfri 2045.

Kommunen har ett särskilt ansvar för inköp av klimatsmarta, när odlade livsmedel och matlagning. Klimatpåverkan och svinnet ska minska i kommunens måltidsverksamhet.

Naturvården är avgörande för den biologiska mångfalden, därför krävs reservatskydd i olika former med stor naturhänsyn i skogs- och jordbrukslandskap. Ett varsamt skogsbruk, biologisk mångfald och skapande av koldioxidsänkor behövs i nära dialog med lantbrukare som berörs.

Kommunens kapitalplacering ska vara hållbar, bestå av värdepapper med minskat klimatavtryck och vara helt fri från fossila värdepapper. Fortsatt satsning på gröna finanser med s.k. gröna obligationer är en konsekvens av en etisk grund för tillväxt och utveckling.

Kommunen ska aktivt använda upphandlingsinstrumentet för att stimulera och driva en god klimat- och miljöutveckling/innovation i samhället.

För att minska utsläppen behöver vi elektrifiera samhället och ställa om till fossilfri elproduktion. Transportsektorn och basindustrin står för den största andelen av utsläppen. Kommunen ska, genom att skapa förutsättningar för utbyggd laddinfrastruktur och villkor i upphandlingar, främja att elektrifieringen av bilar och vätgasdrift av tyngre fordon påskyndas.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Se till att byggnationen av solceller installeras i takt med EU:s krav för offentliga lokaler: 2028 på alla nybyggnationer och 2032 på tak som renoveras.
- Stimulera medborgare att bygga solceller på tak och i möjligaste mån prioritera detta framför utseende.
- Arbeta för att fler våtmarker skyddas, restaureras och återskapas i nära dialog med markägare.
- Kapitalplaceringar ska fortsätta bidra till hållbarhet och minska klimatavtrycket.
- Dagvattenhantering ska utvecklas till att i högre utsträckning bidra till goda livsmiljöer samt att dagvatten renas, fördröjs och avleds på ett hållbart och säkert sätt
- Underlätta för och öka medvetenheten om cirkulär ekonomi, återvinning och återbruk, exempelvis av byggnadsmaterial och möbler.
- Prioritera svensk, i stället för utlandsimporterad ekologisk mat i kommunen. Viktigt för att stötta självförsörjningen och beredskapen.

CIVILA SAMHÄLLET

Örebro har starka historiska rötter i folkrörelserna som bidragit till demokrati och delaktighet. De små naturliga gemenskaperna, där familjen är grundläggande, med grannskap och föreningar, bygger samhället och bidrar till ett sunt växande Örebro.

Örebro har ett rikt civilsamhälle med föreningar, organisationer, kyrkor och samfund samt en mängd frivilliga nätverk. Civilsamhället är en grundpelare för att bygga ett starkt samhälle och ska ges goda förutsättningar att utvecklas. Det offentliga ska stödja det civila samhället – inte styra. Civilsamhället ska involveras mer, erbjudas att bli välfärdsaktörer exempelvis genom att starta härbärgen, använda sig av utmaningsrätten samt fonden för sociala innovationer.

Vi ser positivt på att civilsamhället kan vara välfärdsaktör exempelvis genom att ta över lämpliga verksamheter inom fritidsområdet och sociala frågor. Här är IOP - Idéburet offentligt partnerskap, en utmärkt form för att avtala kring samarbetet med kommunen.

Vi vill uppmuntra till den sociala ekonomin, kooperativt och socialt företagande. Detta stärker demokrati och delaktighet och bör beaktas i upphandlingar och som komplement till kommunens arbetsmarknadsenhet.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Örebro kommun ska vara öppna för att lämna över verksamheter som lika bra eller bättre kan drivas av civilsamhället exempelvis genom IOP – idéburet offentligt partnerskap.
- Föreningar ska i största möjliga mån få fleråriga avtal för att säkra långsiktighet.
- Utmaningsrätten ska vara väl känd och stärkas.
- Härbärgen kan med fördel drivas av idéburen verksamhet i stället för kommunen.
- Kommunen ska medverka till att sociala företag bildas för att stärka upp arbetsmarknaden för dem som står långt ifrån.

FAMILJEN, BARN, UNGA OCH SKOLAN

Familjen är den viktigaste gemenskapen och den grund som samhället står på.

”Det är lättare att bygga trygga barn, än att laga trasiga vuxna.”

Örebro kommun måste uppvärdera och stödja familjerna, inte styra dem. Vi vill bidra till ett samhälle som ger mer tid för barnen och som ökar familjers handlingsutrymme. Barn som växer upp i trygga familjer får goda förutsättningar att klara livets utmaningar.

Det finns dock flera exempel på när familjesituationen, av olika anledningar, inte utgör den trygga miljö som alla barn förtjänar och där åtgärder i form av exempelvis familjehemsplacering behöver vidtas. I dessa fall behöver vi som kommun säkerställa att det finns tillräckligt många familjehem. Vi behöver ge familjehemmen det stöd de behöver för att kunna skapa bästa tänkbara miljö för sina nya familjemedlemmar. Senaste åren har vi haft stora kostnadsökningar för externa placeringar av barn och unga. Detta behöver vändas genom att vi skapar fler platser i egen regi.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Örebro kommun ska arbeta för att fler öppna förskolor ska drivas i fristående regi, exempelvis genom att återinföra tidigare borttagna bidrag.
- Föräldrastöd ska erbjudas under hela barnets uppväxttid, i samarbete med Familjecentraler, Familjerådgivning och civilsamhälle.
- Information om kommunens aktiviteter som riktar sig till småbarnsföräldrar ska öka. På kommunens hemsida ska en aktivitetskalender inrättas samt presentera vilka aktörer som arrangerar aktiviteter för småbarnsföräldrar.
- Stärk Familjecentralerna och utöka det uppsökande arbetet i nära samverkan med föreningsliv, kyrkor och organisationer.

FÖRSKOLAN

Förskolan ska vara en trygg miljö som genomsyras av lärande, kreativitet, utforskande och en god omsorg. Förskolan möjliggör för föräldrar att arbeta, studera eller söka jobb och har också ett pedagogiskt uppdrag där barnen förbereds inför skolan. Särskilt viktigt är det med språkutveckling för utrikesfödda familjer.

Förskolan ska präglas av god kvalitet med personal som har såväl pedagogisk som omvårdande kompetens. För barn i de lägre åldrarna är det av stor vikt att skapa trygghet och möjlighet till god anknytning mellan barn och vuxna, medan de äldre barnen introduceras till vetenskapens fantastiska värld där pedagogerna lockar barnen till förundran.

Vår bestämda uppfattning är att en ökad grundbemanning för att minska barngrupper och antalet timvikarier, skulle bidra till ökad kontinuitet och förutsägbarhet, men framför allt en ökad trygghet.

Att förskolor kan drivas i både fristående som kommunal regi är positivt och ska ges samma förutsättningar. Barn är olika och därför ser vi positivt på att pedagogisk omsorg erbjuds för alla som önskar. Alla barn och framför allt de allra minsta, mår bäst i små grupper och i små gemenskaper. Krav på svenska språket och samhällsetablering är här mycket viktigt för att barnet ska vara väl förberedd för skolan.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Pedagogisk omsorg ska återinföras för ökad valfrihet och flexibilitet för familjerna och med tydliga krav på svenska språket och samhällsetablering.
- Tidiga insatser ska prioriteras inom förskolan i tätt samarbete med socialtjänsten.
- Säkerställa tillräckligt solskydd på förskolornas gårdar som saknar naturlig skugga.
- Att barngrupperna, framför allt för de minsta barnen, ska minska.
- Fortsätt pröva att öka grundbemanningen i syfte att minska antalet timvikarier.
- Fortsätta arbeta med utbildning i yrkessvenska för förskolepersonalen.

GRUNDSKOLAN

Skolan utgör tillsammans med hemmet den viktigaste grundstenen för att bygga ett demokratiskt samhälle. Skolan ska skapa en lärandemiljö som stimulerar eleven till nyfikenhet, att utveckla sina förmågor, uppnå kunskapsmålen och nå sin fulla potential.

Alla barn är olika och måste tidigt få de stöd och insatser som behövs för att nå målen. Särskilt begåvade elever bör också uppmärksammas och utmanas.

En god relation mellan skolan och hemmet bör främjas exempelvis genom att fler skolor ges möjlighet att anställa familjestödjare.

Skickliga lärare är den viktigaste faktorn för en bra skola, liksom ett kompetent ledarskap. Idag är en alltför stor del av kommunens lärare obehöriga för de ämnen de undervisar i. Örebro kommun behöver aktivt arbeta för att göra yrket attraktivt med mindre administration, stöd till nyutbildade lärare, tryggare arbetsmiljö och mer tid i klassrummet. Det behövs fler vuxna i skolan såsom speciallärare, elevstödjare, mentorer och familjestödjare.

En mångfald av skolor och profiler ska erbjudas. Fristående och kommunala skolor ska ges samma förutsättningar att bedriva sin verksamhet. På kommunens hemsida ska man kunna söka till både kommunala- och fristående skolor och vi eftersträvar ett aktivt obligatoriskt skolval för alla elever.

Entreprenörskap och entreprenöriellt lärande bör genomsyra undervisningen under hela skoltiden och redan i tidig skolålder träna elever till alternativa och kreativa lösningar.

Kristdemokraterna vill öppna en till resursskola (tidigare KSU-grupp) i Örebro. Köerna är för långa för att få rätt hjälp vid behov av särskilt stöd, eftersom antalet ansökningar har varit cirka 250% fler än antalet lediga platser, och det saknas närhet till en resursskola exempelvis på Öster.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Kommunen ska göra en bred översyn av styrdokument och riktlinjer med skolpersonalen för att ta bort överflödig och onödig styrning som ökar administrationen.
- Utredda att erbjuda skolskjuts "i mån av plats" för elever som inte erbjuds ordinarie skolskjuts.
- Verka för fler vuxna i skolan såsom elevstödjare, mentorer och familjestödjare.
- Öppna en till resursskola i Örebro. Köerna är för långa för att få rätt stöd.

- Digital studie- och yrkesvägledning ska erbjudas för att komplettera ordinarie SYV.
- Särskilt begåvade elever bör uppmärksammas och ges det stöd de behöver för att kunna utmanas och utvecklas.
- Kompetensen ute i verksamheterna kring NPF ska höjas. Statliga stöd finns att söka.
- Ung Företagsamhet, Entreprenörskap och Arbetsmarknadskunskap ska säkerställas på alla skolor.
- Lärare ska ges mer tid för undervisning och avlastas genom mentorer, socialpedagoger och lärarassistenter.
- Skolorna ska få hjälp med att söka tillgängliga stipendier och bidragsmedel. Det finns mängder av stiftelser och bidragsgivare där skolor skulle kunna söka medel för exempelvis att testa nya innovationer och arbetssätt eller ge stöd till ekonomiskt utsatta elever.

GYMNASIESKOLAN

Gymnasieskolan ska ge en stabil grund inför vuxenlivet såväl för den som planerar att studera vidare som för den som vill ut på arbetsmarknaden direkt eller starta företag. De fyra stora gymnasieskolor som drivs i kommunal regi är idag attraktiva med högt söktryck och hög måluppfyllelse. Fristående gymnasier ska ha samma villkor som kommunala och relationen emellan behöver stärkas för delat lärande och nätverkande, vilket gynnar alla elever i Örebro.

Gymnasieskolan ska ta tillvara elevernas intressen, behov och framtidsplaner men också rusta i entreprenörskap. Det ska finnas olika former av lärlingsprogram i nära samverkan med det lokala näringslivet.

Det behövs ett nära samarbete mellan skola, näringsliv och övriga samhället. Därför ska en effektiv organisation av studie- och yrkesvägledare jobba nära eleverna så de väljer rätt från början. Att påbörja ett program för att behöva byta eller avbryta, kostar både onödig tid för eleven och pengar för kommunen.

Vi behöver också uppmuntra fler redan på högstadiet att satsa på yrkesutbildning. Idag saknas det hantverkare inom en rad yrken. Vissa yrkesutbildningar leder till jobb direkt efter utbildning. Därför behövs en kreativ och riktad föräldrainformation för att vända trenden att det är finare med teoretiska program, när vi har mängder av elever som passar betydligt bättre för praktiska ämnen. Vi behöver även ha ett utvecklat program för praktik, förslagsvis testa "en ingång" där både arbetsgivare och praktikanter kan ansöka om rätt person och plats.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Yrkesprogrammen och Yrkesutbildningscenter ska utvecklas tillsammans med näringslivet och föreningslivet, för att möta arbetsmarknadens behov och krav, där branschråd och lärlingsanställningar är viktiga redskap.
- Utöka samarbetet med grundskolan för att säkra måluppfyllelsen, överlämningen och kravbilden.
- Ung Företagsamhet ska erbjudas för samtliga elever på gymnasieskolorna.
- Utveckla en effektiv praktikorganisation för gymnasieelever med smart matchning, förslagsvis genom "en ingång" för både arbetsgivare och elever. Här ska finnas tydlig handledning och tydliga förväntningar både på arbetsplatsen och på eleven.

EKONOMISKA RAMAR

RESULTATBUDGET

Resultatbudget, Belopp i miljoner kronor	Bokslut 2023	Rev Budget ÖSB 2024 jun	Budget 2025
Verksamhetens intäkter	2 714	2 980	3 061
Verksamhetens kostnader	-13 008	-13 622	-13 993
- varav effektiviseringsbehov	111	101	65
Avskrivningar	-274	-310	-310
Verksamhetens nettokostnader	-10 568	-10 952	-11 242
Skatteintäkter	8 379	8 582	8 925
Generella statsbidrag	2 279	2 447	2 514
Summa skatteintäkter och generella statsbidrag	10 659	11 029	11 438
Verksamhetens resultat	91	77	196
Finansnetto	479	250	275
- varav utdelning från bolagen	30	65	65
Årets resultat	570	327	471

DRIFTBUDGETRAMAR

Nämnd/anslag, belopp i miljoner kronor	Rev ÖSB 2024 juni	KD-Budget 2025
Kommunfullmäktige	17,1	17,3
Kommunfullmäktige	13,2	13,2
Stadsrevisionen	3,9	4,1
Nämnder	10 607,8	10 663,4
Förskolenämnden	1 172,5	1 162,4
Grundskolenämnden	2 508,5	2 513,2
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	1 315,8	1 339,8
Funktionsstödsnämnden	1 226,7	1 252,7
Socialnämnden	685,7	692,9
Vård- och omsorgsnämnden	1 980,3	2 040,5
Bygg- och miljönämnden	26,4	26,6
Kultur- och fritidsnämnden	426,7	424,4
Markplanerings- och exploateringsnämnden	90,2	92,8
Teknik- och servicenämnden	258,8	295,6
Valnämnden	3,9	0,2
Överförmyndarnämnden	20,6	20,6
Kommunstyrelsen	891,8	801,7
varav Kommunledningen	44,4	44,4
varav Kommunledningsförvaltningen	473,1	365,1
varav Kommungemensamma verksamheter	374,2	392,2
Utrymme för kommunstyrelsen	373,5	557,5
Oförutsedda behov – Kommunstyrelsen	29,0	36,3
Oförutsedda behov – KS utskott	1,9	2,0
Ej utfördelade	0,0	0,0
Utrymme för överfört resultat	0,0	3,0
Utrymme för volym	0,0	0,0
Utrymme för generella kostnadsökningar	211,4	375,1
Utrymme för beslutad KS-finansiering - investeringsprogram	131,1	206,1
Riktat effektiviseringskrav	0,0	-65,0
Finansiering	-356,4	-306,1
Pensionskostnader och personalförsäkringsnetto	168,9	246,1
Kapitalkostnader	-434,3	-461,2
Försäljning tomträtter	-20,0	-20,0
Exploateringsintäkter	-71,0	-71,0
Driftbudget totalt	10 641,915	10 932,091

DRIFTBUDGETFÖRÄNDRINGAR

Kommunfullmäktige inkl. Stadsrevisionen	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	17,070
Justeringar i 2024 års ram	
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Förändrade förutsättningar inför 2025	0,234
Pris/index fördelas i april 2025	
Ram 2025	17,304

Förskolenämnden	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	1 172,541
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekompensation LÖV 2024	34,300
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Demografisk förändring - minskat antal barn förskola	-43,000
Volymkompensation lokalförsörjning kan avropas i takt med tillträde (6,0 mnkr)	
Kompensation höjd internränta fr 2,25 till 2,50 %	0,059
Justering sänkt PO fr. 45,75 % till 41,39 % (kostnadsneutral)	-31,500
KD-satsning förskola	30,000
Effektiviseringskrav 2025	0,000
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån fördelas i april 2025	
Ram 2025	1 162,400

Grundskolenämnden	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	2 508,469
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekompensation LÖV 2024	65,900
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Demografisk förändring - minskat antal elever grundskola	-23,800
Volymkompensation lokalförsörjning kan avropas i takt med tillträde (6,3 mnkr)	
Kompensation höjd internränta fr 2,25 till 2,50 %	0,221
Justering sänkt PO fr. 45,75 % till 41,39 % (kostnadsneutral)	-61,100
KD-satsning resursskola	3,500
KD-satsning skola	20,000
Effektiviseringskrav 2025	0,000
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån fördelas i april 2025	
Ram 2025	2 513,190

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	1 315,786
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekompensation LÖV 2024	25,800
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Demografisk förändring - ökat antal elever gymnasieskola	20,000
Kompensation höjd internränta fr 2,25 till 2,50 %	0,091
Justering sänkt PO fr. 45,75 % till 41,39 % (kostnadsneutral)	-22,900
KD-satsning socialt företagande	1,000
Effektiviseringskrav 2025	0,000
Pris/index fördelas i april 2025	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån fördelas i april 2025	
Ram 2025	1 339,777

Funktionsstödsnämnden	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	1 226,667
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekompensation LÖV 2024	24,400
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Volym	23,700
Kompensation höjd internränta fr 2,25 till 2,50 %	0,054
Justering sänkt PO fr. 45,75 % till 41,39 % (kostnadsneutral)	-22,100
Effektiviseringskrav 2025	0,000
Pris/index fördelas i april 2025	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån fördelas i april 2025	
Ram 2025	1 252,721

Socialnämnden	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	685,723
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekompensation LÖV 2024	10,000
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Volym	6,000
Kompensation höjd internränta fr 2,25 till 2,50 %	0,019
Justering sänkt PO fr. 45,75 % till 41,39 % (kostnadsneutral)	-8,800
Effektiviseringskrav 2025	0,000
Pris/index fördelas i april 2025	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån fördelas i april 2025	
Ram 2025	692,942

Vård- och omsorgsnämnden	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	1 980,336
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekompensation LÖV 2024	45,900
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	-11,000
Kompensation höjd internränta fr 2,25 till 2,50 %	0,140
Justering sänkt PO fr. 45,75 % till 41,39 % (kostnadsneutral)	-41,700
Volym till förvaltningsdirektör att fördela inom rotel	61,800
KD-satsning Seniorfestival & Sommarvistelse	3,000
KD-satsning Ung omsorg	2,000
Pris/index fördelas i april 2025	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån fördelas i april 2025	
Effektiviseringskrav 2025	0,000
Ram 2025	2 040,476

Bygg- och miljönämnden	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	26,353
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekompensation LÖV 2024	1,200
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Kompensation höjd internränta fr 2,25 till 2,50 %	0,002
Justering sänkt PO fr. 45,75 % till 41,39 % (kostnadsneutral)	-1,000
Effektiviseringskrav 2025	0,000
Pris/index fördelas i april 2025	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån fördelas i april 2025	
Ram 2025	26,555

Kultur- och fritidsnämnden	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	426,688
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekompensation LÖV 2024	5,400
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	-4,537
Kompensation höjd internränta fr 2,25 till 2,50 %	0,767
Justering sänkt PO fr. 45,75 % till 41,39 % (kostnadsneutral)	-5,000
KD-satsning Haga Bibliotek lördagsöppet	0,050
KD-satsning Fritidsbanken	1,000
Effektiviseringskrav 2025	0,000
Pris/index fördelas i april 2025	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån fördelas i april 2025	
Ram 2025	424,368

Markplanerings- och exploateringsnämnden	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	90,168
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekompensation LÖV 2024	2,200
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Kompensation höjd internränta fr 2,25 till 2,50 %	2,540
Justering sänkt PO fr. 45,75 % till 41,39 % (kostnadsneutral)	-2,100
Effektiviseringskrav 2025	0,000
Pris/index fördelas i april 2025	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån fördelas i april 2025	
Ram 2025	92,808

Teknik- och servicenämnden	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	258,780
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekompensation LÖV 2024	4,500
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	-0,500
Kompensation höjd internränta fr 2,25 till 2,50 %	5,091
Justering sänkt PO fr. 45,75 % till 41,39 % (kostnadsneutral)	-3,800
KD-satsning Underhållsskulden	30,000
KD-satsning Ställplatser för Husbilar	1,000
KD-satsning Hundrastgårdar	0,500
Pris/index fördelas i april 2025	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån fördelas i april 2025	
Effektiviseringskrav 2025	0,000
Ram 2025	295,571

Valnämnden	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	3,863
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekomensation LÖV 2024	0,000
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	-3,690
Ram 2025	0,173

Överförmyndarnämnden	
Ram 2023 april	20,640
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekomensation LÖV 2024	0,300
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Justering sänkt PO fr. 45,75 % till 41,39 % (kostnadsneutral)	-0,300
Effektiviseringskrav 2025	0,000
Pris/index fördelas i april 2025	
Lönekomensation LÖV 2025 9 mån fördelas i april 2025	
Ram 2025	20,640

Kommunstyrelsen	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	891,772
Kommunledning	
Justeringar i 2024 års ram	
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Effektiviseringskrav 2025	
Pris/index fördelas i april 2025	
Kommunledningsförvaltningen	
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekompensation LÖV 2024	13,100
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Kompensation höjd internränta fr 2,25 till 2,50 %	0,110
Justering sänkt PO fr. 45,75 % till 41,39 % (kostnadsneutral)	-12,200
KD-satsning Trivselkassor chefer	3,000
KD-satsning Chef-och ledarskap	5,000
Effektiviseringskrav 2025	0,000
Pris/index fördelas i april 2025	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån fördelas i april 2025	
Kommungemensamt	
Justeringar i 2024 års ram	
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	-28,000
Kompensation höjd internränta fr 2,25 till 2,50 %	0
KD-satsning Digitaliseringsportfölj	40,950
KD-satsning Stadsmissionen	5,000
Effektiviseringskrav 2025	0,000
Pris/index fördelas i april 2025	
Ram 2025	918,743

Utrymme för Kommunstyrelsen	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	373,471
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekomensation LÖV 2024	-233,000
Justeringar inför 2025	
Tillägg utrymme för oförutsedda behov inkl återföring tidsbegränsade anslag	7,288
Tillägg utrymme för oförutsedda behov - KS utskott	0,098
Ökat utrymme för överfört resultat från 4 mnkr till 7 mnkr	3,000
Tillägg utrymme för generella kostnadsökningar	396,716
Tillägg utrymme för KS-finansiering - investeringsprogram	74,911
KD: Effektivisering upphandling	-72,000
KD: Minska sjukfrånvaro & Personalomsättning	-30,000
KD: Statsbidrag	-15,000
Effektiviseringskrav kommundirektör	-65,000
Ram 2025	440,484

Finansiering	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	-356,413
Justeringar i 2024 års ram	
Justeringar inför 2025	
Förändringar i pensionskostnader och personalförsäkringsnetto	-117,233
Revidering kapitalkostnader - aktiverade investeringar	-18,222
Kompensation höjd internränta fr 2,25 till 2,50 %	-8,594
Justering sänkt PO fr. 45,75 % till 41,39 % (kostnadsneutral)	194,400
Ram 2025	-306,062

Driftbudgetramar - verksamhetens intäkter och kostnader	10 932,091
--	-------------------

ÄGARDIREKTIV

DE KOMMUNALA BOLAGEN

Bolagens verksamhet ska bedrivas på affärsmässiga grunder och ska komplettera den övriga verksamheten i kommunen. De ska ge en skälig årlig avkastning som kommer kommunala verksamheter till del. Kristdemokraternas syn på om vi ska driva kommunala bolag eller inte, samt hur många vi ska ha är pragmatisk, det vill säga om de tjänar medborgarna på ett bättre sätt.

Bolagen ska bedrivas effektivt och med en struktur som har goda möjligheter att utvecklas och överleva på lång sikt. Vi vill också att bolagen i större utsträckning bidrar till kommunens behov av arbetsmarknadsåtgärder.

De bolag vi har särskilda förslag kring är:

ÖBO

Vi vill att ÖBO presenterar en plan för att sälja av de delar av lägenhetsbeståndet som behövs för att finansiera renoveringar och nybyggnationer. Detta bör ske i takt med ökat intresse på marknaden. Senaste åren har prisnivån varit lägre på grund av lågkonjunktur och ränteläge.

Vi vill uppdraga till ÖBO att inom ramen för verksamhet och fastighetsutveckling bidra till en mer positiv syn på odling över lag, ta fram möjligheter för odlingslotter och en integrerad skötsel som gynnar både de boende och fastighetsägaren, kommunen. Ett gemensamt ansvarstagande och ett gemensamt intresse för skötsel och samverkan grannar emellan, ger tryggare boendemiljöer.

ÖBO ska fortsätta generera avkastning till Örebro kommun.

VÄSTERPORTEN

Vi bedömer att Västerporten fastigheter AB skulle kunna läggas ned och verksamheten flyttas till Örebrobostäder AB som redan idag ansvarar för ledningsorganisationen och som arbetar delvis med samma saker. Att slå samman bolagen medför en besparing inom styrelse och organisation.

PARKERINGSBOLAGET

Alternativ 1: Låt det vara kvar men lägg över möjliga kommunala parkeringar i bolaget. För medborgarna kan detta vara det bästa. Då har vi ett bolag som fokuserar enbart på parkeringar, parkeringshus, trafikledningssystem, mobilitetshubbar och annat vi vill koppla till.

Alternativ 2: Lägg ned bolaget och låt Örebroporten ta över ansvaret för parkeringshusen. Parkeringsbolaget har för små muskler idag.

INVESTERINGAR

NATURUM

Vi vill sätta igång bygget av Naturum vid Naturens hus, enligt de ritningar som redan är framtagna.

KAPELL I WADKÖPING

Vi vill göra verklighet av den 20 år gamla planen att flytta ett kapell från Västernärke till Wadköping. Kapellet skänktes till kommunen för 20 år sedan, då ritningar och planer togs fram, som sedan pausades av olika skäl.

TRYGGHETSBOENDEN

Vi behöver fler av denna mellanform för att fylla behov av nära service, tillgång till vårdpersonal, matservering och aktiviteter för ökad gemenskap.

VÅRD OCH OMSORGSBOENDEN

Ska byggas på attraktiva platser med tillgång till utemiljöer, natur och även lantligt beläget för den som önskar. Exempelvis var vi emot att Ölmbrogården lades ned.

PLAN FÖR ATT BETA AV UNDERHÅLLSSKULDEN

Örebro kommun har en stor underhållsskuld som man skjuter fram under åren eftersom budget i första hand gått till den ”mjuka” sektorn som vård och omsorg, skola och socialtjänst. Vi vill investera i en långsiktig plan som inte lägger skulden på kommande generationer och där vi betar av behov i gator, vägar, broar, belysning samt vatten och avlopp. Om vi inte börjar åtgärda detta nu, kommer det kostnaderna för reparationer vara högre i framtiden.

SÖDRA STATION

Ett helhetsgrepp behöver tas kring Södra station för att öka säkerheten, tillsammans med Trafikverket och Regionen. Detta ska in i ett långsiktigt investeringsprogram.